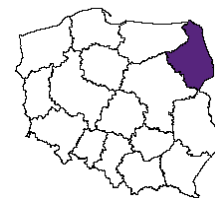

URZĄD STATYSTYCZNY W BIAŁYMSTOKU
ul. Krakowska 13, 15-959 Białystok

Kontakt: e-mail: SekretariatUSBST@stat.gov.pl
tel. 85 749 77 00
faks 85 749 77 79

Internet: <http://bialystok.stat.gov.pl/>

KOMUNIKAT O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO WE WRZEŚNIU 2017 R.

Nr 9/2017

opublikowany 27.10.2017 r.

- ⇒ W okresie styczeń–wrzesień 2017 r., podobnie jak przed rokiem, przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wzrosło w ujęciu rocznym (o 6,7%). Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu września br. wyniosła 8,9% i zmniejszyła się zarówno w porównaniu z zaobserwowaną w poprzednim miesiącu, jak i rok wcześniej.
- ⇒ Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w okresie pierwszych dziewięciu miesięcy br., w stosunku do takiego samego okresu 2016 r., zwiększyło się o 6,9% i był to wzrost wyższy od zanotowanego rok wcześniej.
- ⇒ We wrześniu 2017 r., w odniesieniu do analogicznego miesiąca poprzedniego roku znacznym zmianom uległy ceny artykułów żywnościowych. Zdecydowanie więcej niż przed rokiem płacono za masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% oraz jabłka, natomiast największy spadek dotyczył ceny cytryn. W mniejszym stopniu zmieniły się ceny towarów nieżywnościowych i usług.
- ⇒ Na rynku rolnym w okresie styczeń–wrzesień br., w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku, nastąpił wzrost cen podstawowych produktów roślinnych (z wyjątkiem cen ziemniaków w skupie i na targowiskach) oraz zwierzęcych (z wyjątkiem ceny skupu żywca drobiowego).
- ⇒ Produkcja sprzedana przemysłu w okresie pierwszych dziewięciu miesięcy 2017 r. nadal kształtowała się na poziomie wyższym niż rok wcześniej (o 12,0%). Wzrosła również wartość produkcji budowlano-montażowej w ujęciu rocznym (o 36,1%).
- ⇒ Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w ciągu pierwszych trzech kwartałów br. była większa niż w analogicznym okresie poprzedniego roku (o 13,3%), przy niewielkim jej wzroście zanotowanym przed rokiem. W analizowanym okresie wzrosła także liczba lokali mieszkalnych, których budowę rozpoczęto (o 19,6%) i na których realizację wydano pozwolenia (o 27,5%).
- ⇒ W okresie styczeń–wrzesień br. odnotowano wzrost poziomu sprzedaży detalicznej (o 9,6%) i hurtowej towarów (11,9%) w ujęciu rocznym, podczas gdy rok wcześniej zaobserwowano spadek sprzedaży detalicznej, a wzrost sprzedaży hurtowej w skali roku.

SPIS TREŚCI

Strona

Rynek pracy	4
Wynagrodzenia	8
Ceny detaliczne	10
Rolnictwo	11
Przemysł i budownictwo	15
Budownictwo mieszkaniowe	17
Rynek wewnętrzny	19
Wybrane dane o województwie podlaskim	21

UWAGI OGÓLNE

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, produkcji budowlano-montażowej, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- o sektorze przedsiębiorstw dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administracyjnej i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej,
- o cenach detalicznych dotyczą towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, które pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu,
- o skupie produktów rolnych obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT,
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw oraz nakładach inwestycyjnych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2010 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007.

W Komunikacje zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót

pełna nazwa

sekcje PKD

wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
handel; naprawa pojazdów samochodowych	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
zakwaterowanie i gastronomia	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
obsługa rynku nieruchomości	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
administrowanie i działalność wspierająca	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

działy PKD

produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	produkcja wyrobów z drewna, oraz korka z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
produkcja wyrobów z metali	produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
produkcja maszyn i urządzeń	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
budowa budynków	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

ZNAKI UMOWNE

Kreska	(-)	—	zjawisko nie wystąpiło.
Kropka	(.)	—	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak	(x)	—	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak	(*)	—	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.
Znak	(Δ)	—	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.

Dane charakteryzujące województwo podlaskie można również znaleźć w publikacjach statystycznych wydawanych przez Urząd Statystyczny w Białymstoku oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Raport „Koniunktura gospodarcza w województwie podlaskim w październiku 2017 r.” ukaże się na stronie głównej Urzędu Statystycznego w Białymstoku: <http://bialystok.stat.gov.pl/> w dniu 31 października 2017 r.

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła.

RYNEK PRACY

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu br. ukształtowało się na poziomie 108,2 tys. osób, tj. wyższym od zanotowanego w poprzednim miesiącu i analogicznym okresie 2016 r. odpowiednio o 0,4% i 6,7% (we wrześniu ubiegłego roku w ujęciu rocznym wzrosło o 2,6%). **Stopa bezrobocia rejestrowanego** była niższa niż przed rokiem (8,9% wobec 10,5%).

W okresie styczeń–wrzesień br. **przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw** wyniosło 107,0 tys. osób i było o 6,7% wyższe od zanotowanego w analogicznym okresie poprzedniego roku.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

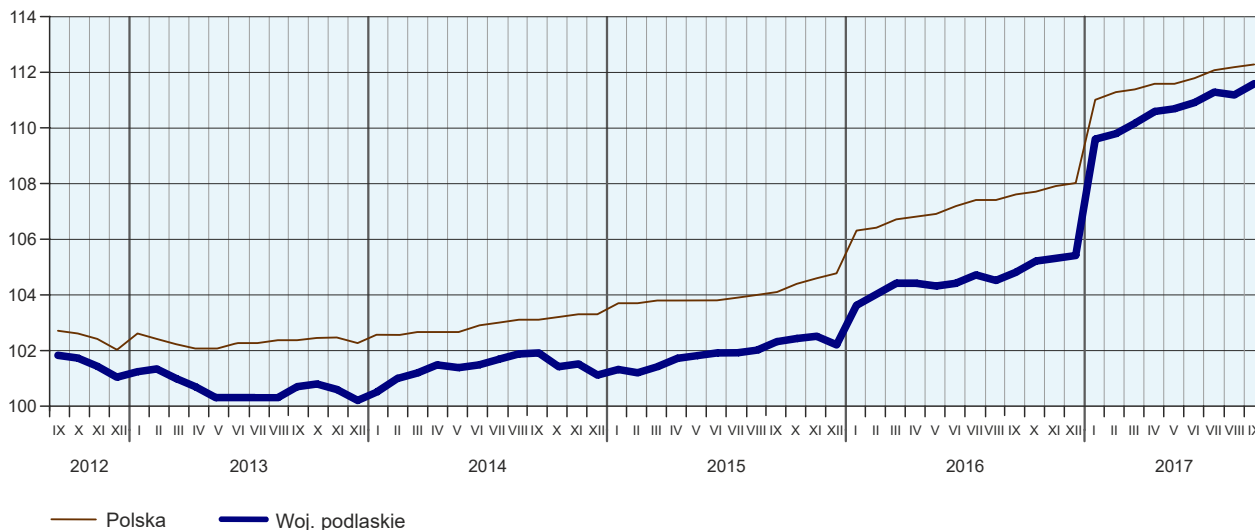
Wyszczególnienie	IX 2017		I–IX 2017	
	w tysiącach	IX 2016=100	w tysiącach	I–IX 2016=100
O g ó ł e m	108,2	106,7	107,0	106,7
w tym:				
Przemysł	51,8	105,2	51,3	104,5
górnictwo i wydobywanie	0,5	100,0	0,5	98,8
przetwórstwo przemysłowe	47,3	105,5	46,9	104,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	1,2	96,3	1,2	96,4
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2,8	105,5	2,7	105,4
Budownictwo	11,1	111,9	10,7	112,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	24,7	104,8	24,6	106,0
Transport i gospodarka magazynowa	6,4	108,4	6,3	111,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2,0	107,2	1,9	102,8
Informacja i komunikacja	1,3	107,4	1,3	106,6
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2,2	99,4	2,2	100,2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2,9	112,7	2,9	114,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2,1	105,1	2,1	103,9

W odniesieniu do pierwszych trzech kwartałów ubiegłego roku wzrost przeciętnego zatrudnienia miał miejsce przede wszystkim w sekcjach: administrowanie i działalność wspierająca (o 14,8%), budownictwo (o 12,0%), a także transport i gospodarka magazynowa (o 11,1%). Spadek wystąpił m.in. w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 3,6%) oraz górnictwie i wydobywaniu (o 1,2%).

Wśród działań o znaczącym udziale w zatrudnieniu, w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku najwyższy wzrost odnotowano w jednostkach zajmujących się działalnością detektywistyczną i ochroniarską (o 23,6%), budową budynków (o 16,8%), produkcją wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 12,9%), a także produkcją mebli (o 11,7%). Zatrudnienie niższe niż przed rokiem zaobserwowano m.in. w utrzymaniu porządku w budynkach i zagospodarowaniu zieleni (o 10,5%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 3,6%) oraz zakwaterowaniu (o 3,5%).

PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW

(przeciętna miesięczna 2010 = 100)

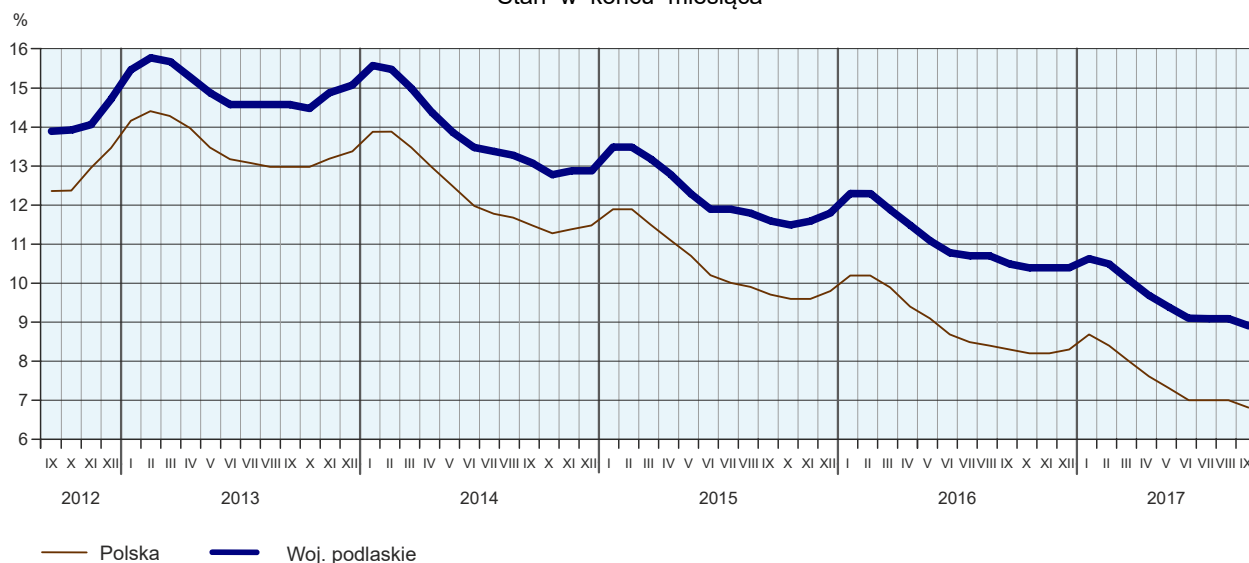
W końcu września 2017 r. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy wyniosła 41673 osoby i była o 936 osób (o 2,2%) niższa od zanotowanej w poprzednim miesiącu i o 7290 osób (o 14,9%) mniejsza niż przed rokiem. Kobiety stanowiły 48,4% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (rok wcześniej 46,8%).

Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2016	2017	
		VIII	IX
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca)	48963	42609	41673
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca)	6200	5352	5594
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca)	7261	5389	6530
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w %	10,5	9,1	8,9

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

Stan w końcu miesiąca

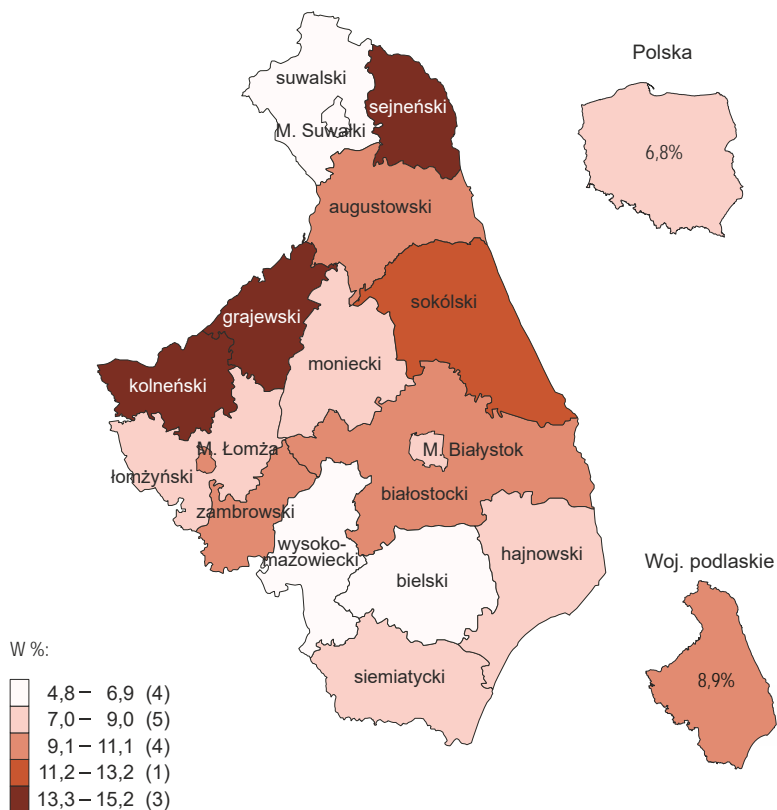

Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 8,9% i zmniejszyła się zarówno w stosunku do zanotowanej w poprzednim miesiącu (o 0,2 p. proc.), jak i w odniesieniu do analogicznego okresu 2016 r. (o 1,6 p. proc.).

Do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia należały: kolneński (15,2%), grajewski (15,1%) oraz sejneński (13,4%), a najniższa stopa bezrobocia wystąpiła w powiatach: suwalskim (4,8%), bielskim i wysokomazowieckim (po 6,1%) oraz w mieście Suwałki (6,3%). W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku stopa bezrobocia spadła we wszystkich powiatach województwa podlaskiego, przy czym najbardziej w augustowskim (o 3,4 p. proc.), monieckim (o 2,7 p. proc.) oraz w mieście Łomża (o 2,2 p. proc.).

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG POWIATÓW W 2017 R.

Stan w końcu września

We wrześniu 2017 r. w urzędach pracy **zarejestrowano** 5594 osoby bezrobotne, tj. o 4,5% więcej niż przed miesiącem, ale o 9,8% mniej niż przed rokiem. W stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku zmniejszył się odsetek osób rejestrujących się po raz kolejny w liczbie nowo zarejestrowanych ogółem (o 0,3 p. proc. do 76,9%). Zmniejszeniu uległ również udział osób dotychczas niepracujących (o 2,2 p. proc. do 20,2%) i absolwentów (o 1,3 p. proc. do 14,8%). Odsetek osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy nie uległ zmianie (wyniósł 2,9%).

W omawianym okresie z ewidencji bezrobotnych **wyrejestrowano** 6530 osób, tj. o 21,2% więcej niż w poprzednim miesiącu, ale o 10,1% mniej niż rok wcześniej. Z tytułu podjęcia pracy (jako głównej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 3720 osób (przed rokiem 4111 osób). Odsetek tej kategorii osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych w ujęciu rocznym uległ zwiększeniu (o 0,4 p. proc. do 57,0%). Wzrósł także udział osób, które nabyły prawa emerytalne lub rentowe (o 0,1 p. proc. do 0,8%). Zmniejszeniu uległ natomiast odsetek osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (o 1,7 p. proc. do 7,1%), osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy

(o 1,5 p. proc. do 13,5%) oraz udział osób wyrejestrowanych w związku z rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawców (o 0,4 p. proc. do 9,8%).

W końcu września 2017 r. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 37123 bezrobotnych, a ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się w porównaniu z zanotowanym w analogicznym miesiącu 2016 r. (o 1,1 p. proc. do 89,1%).

Bezrobotni będący **w szczególnej sytuacji na rynku pracy** w końcu września 2017 r. stanowili 88,4% ogółu bezrobotnych. Do tej grupy zaliczane są m.in. osoby długotrwale bezrobotne, których udział w liczbie zarejestrowanych ogółem spadł w skali roku (o 1,4 p. proc. do 60,5%). Zmniejszeniu uległ również odsetek osób do 30 roku życia (o 1,6 p. proc. do 29,0%). Wzrósł natomiast udział osób powyżej 50 roku życia (o 1,4 p. proc. do 29,0%) oraz odsetek osób niepełnosprawnych (o 0,1 p. proc. do 6,6%).

Liczba bezrobotnych zmniejszyła się w ujęciu rocznym we wszystkich wymienionych kategoriach, a najbardziej w przypadku osób do 30 roku życia (o 19,4%).

Udział wybranych kategorii bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych kształtował się następująco:

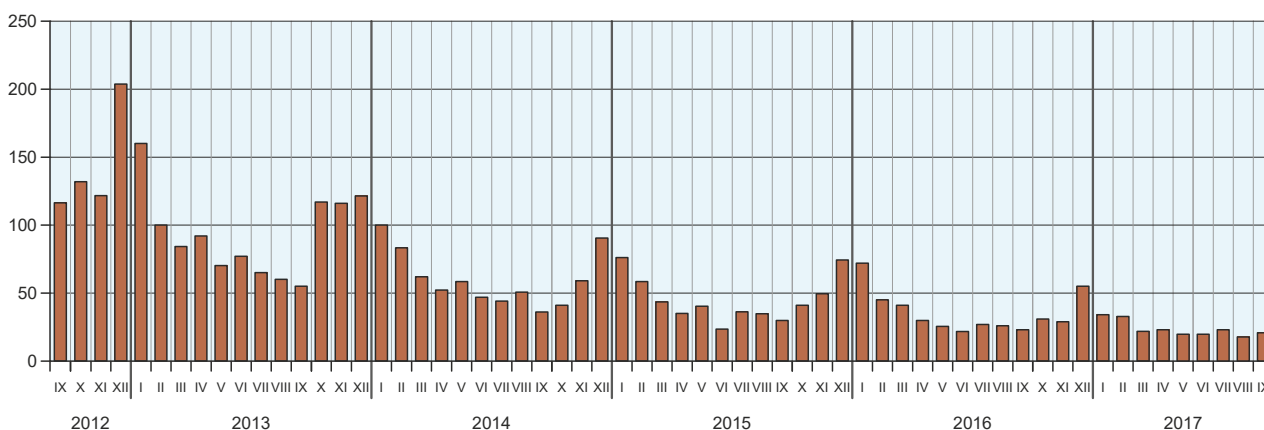
Kategorie bezrobotnych	IX 2016	2017	
		VIII	IX
w % ogólnej liczby bezrobotnych			
Długotrwale bezrobotni ^a	61,9	60,2	60,5
Do 30 roku życia	30,6	28,6	29,0
Powyżej 50 roku życia	27,6	28,9	29,0
Niepełnosprawni	6,5	6,6	6,6

^a Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

We wrześniu 2017 r. do urzędów pracy zgłoszono 3280 **ofert zatrudnienia**, tj. o 154 mniej niż przed miesiącem, a o 396 więcej niż rok wcześniej. W końcu miesiąca na 1 ofertę pracy przypadało 21 bezrobotnych (przed miesiącem 18, a przed rokiem 23).

LICZBA BEZROBOTNYCH NA 1 OFERTĘ PRACY

Stan w końcu miesiąca

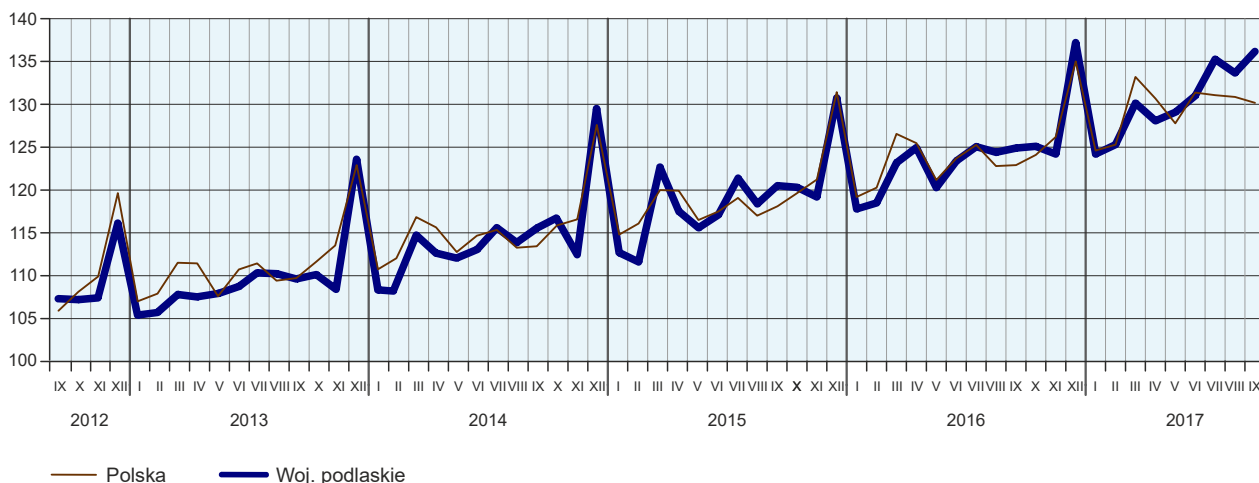

Z danych urzędów pracy wynika, że według stanu w końcu września br. 6 zakładów pracy zapowiedziało zwolnienie w najbliższym czasie 100 pracowników (przed rokiem odpowiednio 5 zakładów i 44 pracowników).

WYNAGRODZENIA

We wrześniu br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw osiągnęło poziom 3958,92 zł, tj. o 9,3% wyższy niż w analogicznym okresie ubiegłego roku (rok wcześniej wzrosło odpowiednio o 3,7%).

**PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIE BRUTTO
W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW**
(przeciętna miesięczna 2010 = 100)

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2017		I–IX 2017	
	w złotych	IX 2016=100	w złotych	I–IX 2016=100
O g ó ł e m	3958,92	109,3	3821,73	106,9
w tym:				
Przemysł	4022,62	109,3	3880,40	107,7
górnictwo i wydobywanie	5877,76	116,0	4642,67	112,0
przetwórstwo przemysłowe	3992,90	109,9	3854,59	108,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	4786,14	104,0	4756,87	104,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	3859,50	102,9	3800,98	102,9
Budownictwo	4800,11	115,8	4670,58	110,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3545,83	108,3	3372,02	103,8
Transport i gospodarka magazynowa	3735,19	104,8	3665,98	108,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2811,83	105,7	2787,95	108,3
Informacja i komunikacja	4530,91	101,4	4559,15	99,6
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4020,31	104,1	3954,94	104,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2388,79	104,0	2387,67	107,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3903,36	104,3	3986,83	102,9

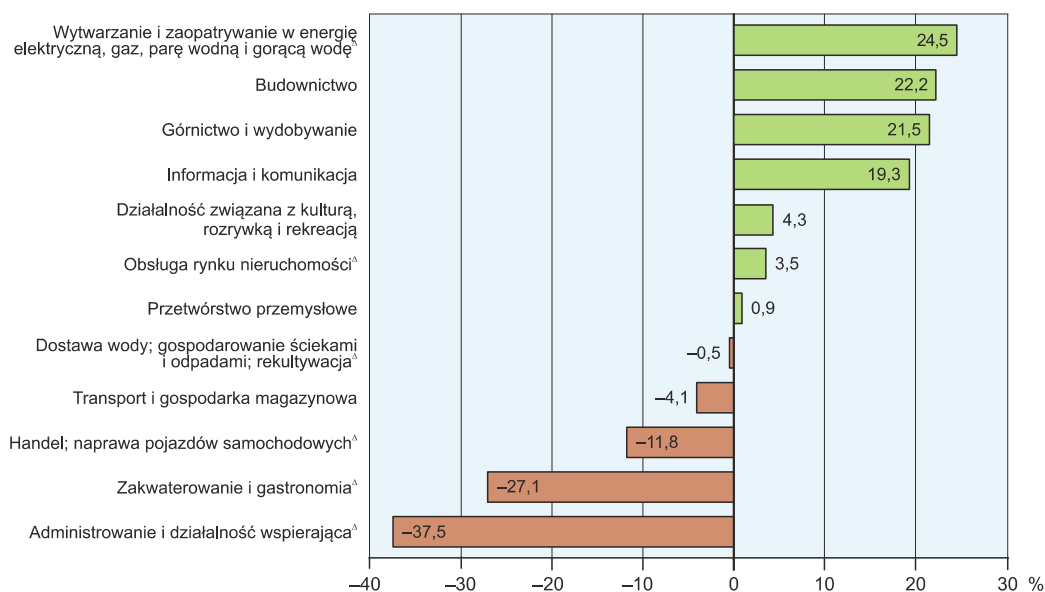
W okresie trzech kwartałów br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 3821,73 zł, tj. o 6,9% wyższym niż przed rokiem.

W porównaniu z okresem styczeń–wrzesień ubiegłego roku wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń wystąpił we wszystkich sekcjach sektora przedsiębiorstw, przy czym najwyższy odnotowano w gór-

nictwie i wydobywaniu (o 12,0%), budownictwie (o 10,9%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 8,3%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 8,2%).

W okresie pierwszych dziewięciu miesięcy br. wynagrodzenie zdecydowanie wyższe od przeciętnego w województwie otrzymali pracujący w sekcjach: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 24,5%), budownictwo (o 22,2%), górnictwo i wydobywanie (o 21,5%), a także informacja i komunikacja (o 19,3%). Płace znacznie poniżej średniej uzyskali zatrudnieni w jednostkach zajmujących się administrowaniem i działalnością wspierającą (o 37,5%), zakwaterowaniem i gastronomią (o 27,1%) oraz handlem; naprawą pojazdów samochodowych (o 11,8%).

**ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO
OD ŚREDNIEGO WYNAGRODZENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW W WOJEWÓDZTWIE
W OKRESIE STYCZEŃ–WRZESIEŃ 2017 R.**

W ciągu dziewięciu miesięcy 2017 r. zatrudnieni w jednostkach sektora przedsiębiorstw przepracowali łącznie 142,8 mln godzin, tj. o 6,8% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Najwięcej godzin przepracowano w sekcjach przetwórstwo przemysłowe – 62,4 mln (43,7% ogółu) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych – 32,6 mln (22,8% ogółu). W porównaniu z analogicznym okresem 2016 r. liczba przepracowanych godzin wzrosła m.in. w transporcie i gospodarce magazynowej (o 11,9%), budownictwie (o 11,4%), a także w zakwaterowaniu i gastronomii (o 9,0%), natomiast jej największy spadek odnotowano w sekcjach wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 4,4%) oraz obsługa rynku nieruchomości (o 0,6%).

Średni czas przepracowany w ciągu miesiąca przez 1 zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń–wrzesień 2017 r. wyniósł 148,3 godziny, tj. o 0,1% więcej niż rok wcześniej. Przeciętne wynagrodzenie godzinowe ukształtowało się na poziomie 25,77 zł i w porównaniu z analogicznym okresem 2016 r. wzrosło o 6,8%. W omawianym okresie wynagrodzenie za godzinę zwiększyło się w większości sekcji, przy czym najbardziej w administrowaniu i działalności wspierającej – o 20,1%, budownictwie – o 11,5%, a także górnictwie i wydobywaniu – o 10,0%. Spadek godzinowego wynagrodzenia stwierdzono w jednej sekcji, tj. informacji i komunikacji – o 1,9%. Najwyższe wynagrodzenie za przepracowaną godzinę otrzymali zatrud-

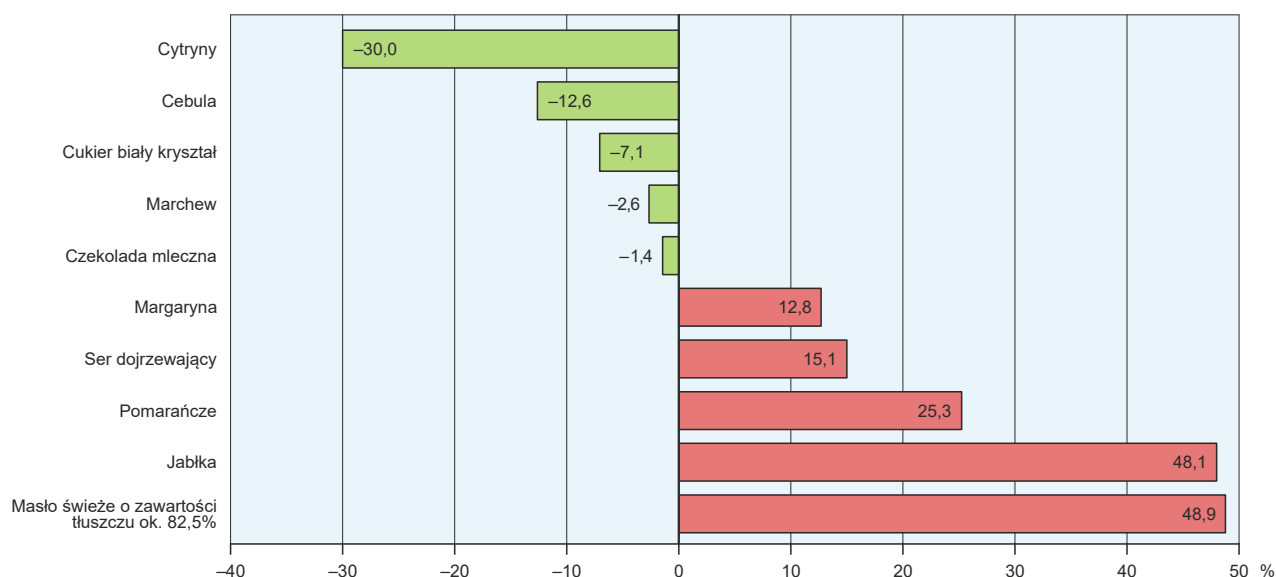
nieni w sekcji wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – 33,37 zł, a najniższe – w administrowaniu i działalności wspierającej – 16,40 zł.

CENY DETALICZNE

We wrześniu 2017 r., w odniesieniu do analogicznego miesiąca poprzedniego roku, największe zmiany cen wystąpiły w grupie artykułów żywnościowych. Zdecydowanie więcej niż przed rokiem kosztowało masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% (o 48,9%), jabłka (o 48,1%) oraz pomarańcze (o 25,3%). Droższe były również: ser dojrzewający (o 15,1%) i margaryna (o 12,8%). Znacznie mniej niż rok wcześniej płacono natomiast za cytryny (o 30,0%) i cebulę (o 12,6%). Tańsze były również: cukier biały kryształ (o 7,1%), marchew (o 2,6%) i czekolada mleczna (o 1,4%).

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH WE WRZEŚNIU 2017 R.

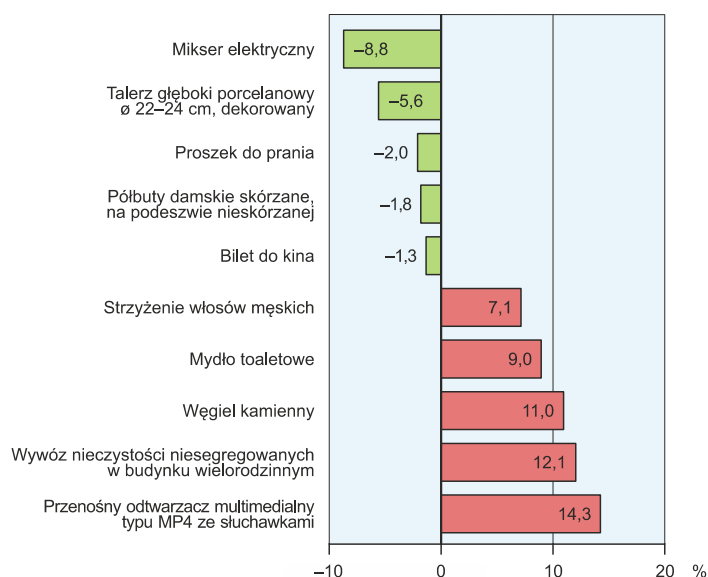
(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

W analizowanym okresie mniejszym zmianom uległy ceny artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych, przy czym najbardziej wzrosły: cena przenośnego odtwarzacza multimedialnego typu MP4 ze słuchawkami (o 14,3%), opłata za wywóz nieczystości niesegregowanych w budynku wielorodzinnym (o 12,1%) oraz cena węgla kamiennego (o 11,0%). Wzrosły również cena mydła toaletowego (o 9,0%) i opłata za strzyżenie włosów męskich (o 7,1%). Mniej niż przed rokiem płacono za mikser elektryczny (o 8,8%), talerz głęboki porcelanowy o średnicy 22–24 cm, dekorowany (o 5,6%) i proszek do prania (o 2,0%). Niższe były również ceny półbutów damskich skórzanych na podeszwie nieskórzanej (o 1,8%) oraz biletu do kina (o 1,3%).

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW NIEŻYWNOŚCIOWYCH I USŁUG KONSUMPCYJNYCH WE WRZEŚNIU 2017 R.

(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

ROLNICTWO

We wrześniu 2017 r. średnia temperatura powietrza¹ na obszarze województwa podlaskiego wyniosła 13,0°C i była o 1,3°C wyższa od średniej z lat 1971–2000. Zarówno temperaturę maksymalną (23,6°C), jak i minimalną (1,0°C) zanotowano w Suwałkach. Wystąpiły również przygruntowe przymrozki – minus 2,7°C w Białymstoku i minus 2,6°C w Suwałkach. Średnia miesięczna suma opadów atmosferycznych¹ ukształtowała się na poziomie 105,8 mm i stanowiła prawie dwukrotność średniej z wielolecia. W omawianym miesiącu zanotowano 17 dni z opadami w północnej części województwa, a 20 – na południu regionu.

Wrzesień charakteryzował się zmienną pogodą i był kolejnym miesiącem z opadami powyżej normy. Na przemian występowały dni słoneczne i deszczowe, zaś opady miały charakter przelotny, ale bardzo intensywny. Takie warunki nie sprzyjały wykopkom ziemniaków i utrudniały siewy zbóż ozimych.

Skup zbóż^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII–IX 2017		IX 2017		
	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego= =100	w tys. t	IX 2016=100	VIII 2017=100
Ziarno zbóż podstawowych ^b	53,4	115,4	10,4	90,4	26,2
w tym:					
pszenica	31,9	104,9	6,2	74,5	26,7
żyto	14,2	196,5	1,7	96,0	13,7

^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje pszenicę, żyto, jęczmień, owies i pszenżyto, łącznie z mieszankami zbożowymi; bez ziarna siewnego.

¹ Przeciętne temperatury i sumy opadów obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych miesięcznych wartości z dwóch stacji meteorologicznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej zlokalizowanych w Białymstoku i Suwałkach.

Skup zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) w okresie lipiec–wrzesień 2017 r. wyniósł 53,4 tys. t i był o 15,4% wyższy od zanotowanego rok wcześniej, przy czym pszenicy skupiono prawie 2-krotnie więcej, a żyta o 4,9% więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku.

We wrześniu br. skupiono 10,4 tys. t zbóż, tj. o 73,8% mniej niż w poprzednim miesiącu i o 9,6% mniej niż przed rokiem. Pszenicy skupiono mniej niż w sierpniu br. i wrześniu 2016 r. odpowiednio o 73,3% i 25,5%, natomiast skup żyta zmniejszył się w odniesieniu do zanotowanego w poprzednim miesiącu o 86,3%, natomiast w stosunku do września 2016 r. spadł o 4,0%.

Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I–IX 2017		IX 2017		
	w tys. t	I–IX 2016=100	w tys. t	IX 2016=100	VIII 2017=100
Żywiec rzeźny ^b	228,5	107,9	22,1	114,8	111,4
w tym:					
bydło (bez cieląt)	59,3	118,2	3,3	152,6	86,8
trzoda chlewna	41,1	83,5	4,4	122,0	114,6
drób	126,2	114,7	14,3	107,0	118,3
Mleko ^c	1815,0	106,6	193,2	106,1	94,7

^a W okresie lipiec–wrzesień bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w wadze żywej. ^c W milionach litrów.

W okresie styczeń–wrzesień br. producenci z województwa podlaskiego dostarczyli do **skupu** 228,5 tys. t **żywca rzeźnego** (w wadze żywej), tj. o 7,9% więcej niż przed rokiem. W skali roku zwiększyła się podaż podstawowych gatunków zwierząt rzeźnych, z wyjątkiem trzody chlewniej.

We wrześniu 2017 r. skup żywca rzeźnego ukształtował się na poziomie 22,1 tys. t i był o 11,4% wyższy niż w poprzednim miesiącu oraz o 14,8% wyższy niż przed rokiem. W porównaniu z sierpniem br. zwiększyła się ilość skupionego żywca wieprzowego (o 14,6%) i drobiowego (o 18,3%), zaś zmniejszyła się – żywca wołowego (o 13,2%). W ujęciu rocznym odnotowano wzrost podaży podstawowych gatunków zwierząt rzeźnych.

Przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	I–IX 2017		IX 2017			I–IX 2017		IX 2017		
	w zł	I–IX 2016= =100	w zł	IX 2016= =100	VIII 2017= =100	w zł	I–IX 2016= =100	w zł	IX 2016= =100	VIII 2017= =100
Ziarno zbóż ^a – za 1 dt:										
pszenica	65,65	107,7	63,51	106,7	100,6	77,68	105,9	79,51	113,4	95,5
żyto	55,87	112,8	53,85	112,0	98,1	58,11	108,5	58,15	109,5	95,8
Ziemniaki ^b – za 1 dt	26,66	96,4	24,39	92,6	89,4	87,34	74,7	88,34	112,6	88,7
Żywiec rzeźny – za 1 kg wagi żywej:										
w tym:										
bydło (bez cieląt)	6,22	108,4	6,42	105,9	101,1	.	x	.	x	x
trzoda chlewna	5,15	116,4	5,22	101,5	95,7	.	x	.	x	x
drób	3,55	97,4	4,01	105,5	100,6	.	x	.	x	x
Mleko – za 1 hl	139,73	123,7	151,42	127,8	104,7	.	x	.	x	x

^a W skupie – bez ziarna siewnego. ^b Na targowiskach – jadalne (w lipcu i sierpniu – wczesne).

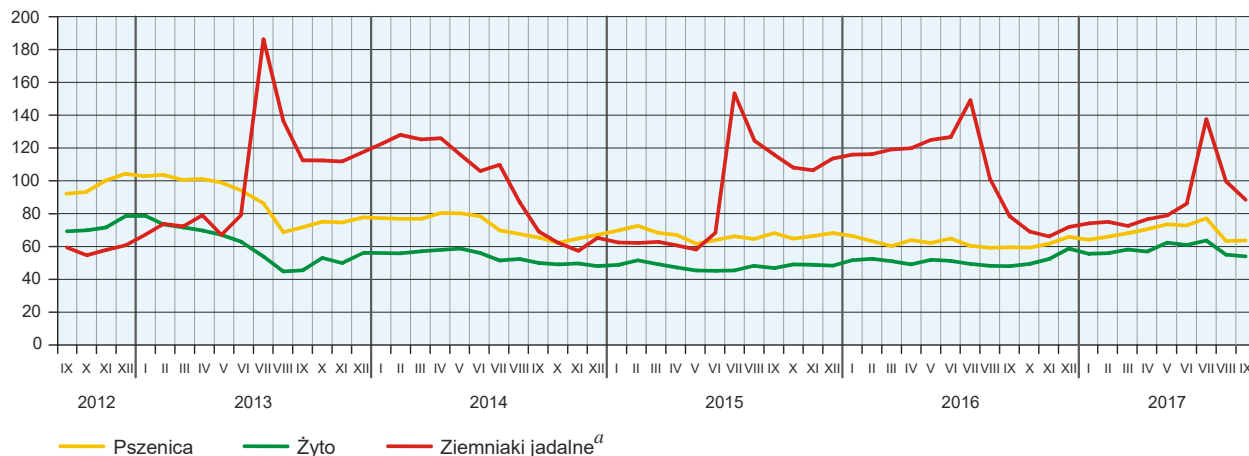
U w a g a. W okresie styczeń–wrzesień 2017 r. nie zaobserwowano transakcji sprzedaży/kupna zwierząt gospodarskich na targowiskach.

W okresie pierwszych trzech kwartałów 2017 r., w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego, przeciętne **ceny pszenicy i żyta** w skupie uległy zwiększeniu odpowiednio o 7,7% i 12,8%. W obrocie targowiskowym średnia cena pszenicy wzrosła o 5,9%, a żyta – o 8,5%.

We wrześniu br. producenci z województwa podlaskiego, przy spadku podaży, uzyskiwali wyższe niż przed miesiącem ceny za dostarczone do skupu ziarno pszenicy (o 0,6%), ale niższe – żyta (o 1,9%). W obrocie targowiskowym w ujęciu miesięcznym cena pszenicy zmniejszyła się o 4,5%, a żyta – o 4,2%. W skali roku przeciętna cena skupu pszenicy zwiększyła się o 6,7% a żyta – o 12,0%. Na targowiskach ceny pszenicy i żyta wzrosły odpowiednio o 13,4% i 9,5%.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ZBÓŻ I TARGOWISKOWE CENY ZIEMNIAKÓW

zł za 1 dt

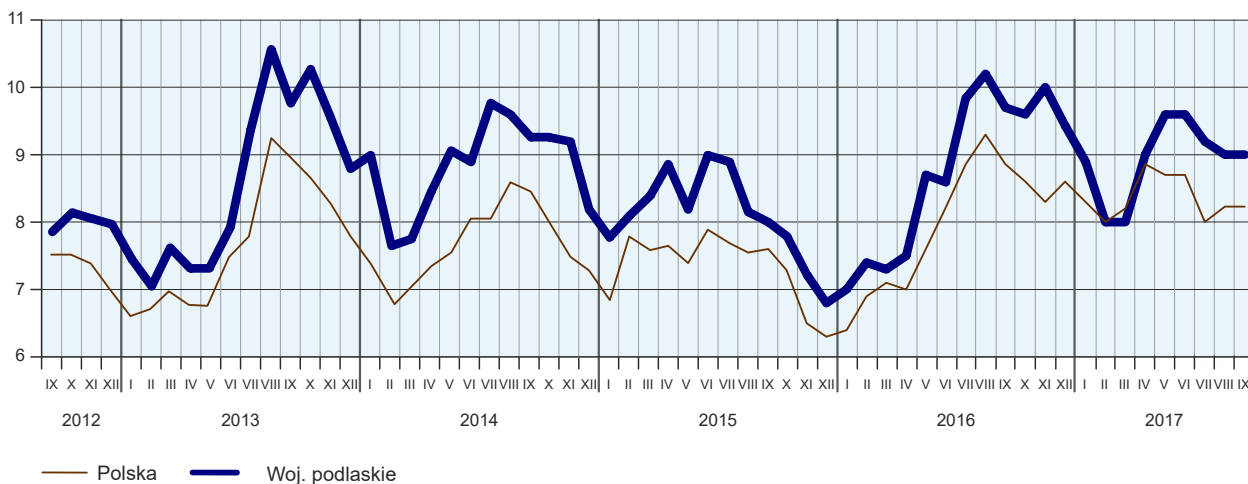

^a W lipcu i sierpniu – wczesne.

W okresie styczeń–wrzesień br. przeciętna **cena ziemniaków** w skupie ukształtowała się na poziomie 26,66 zł za 1 dt i była o 3,6% niższa niż rok wcześniej, natomiast za 1 dt ziemniaków jadalnych na targowiskach płacono średnio 87,34 zł, tj. o 25,3% mniej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku.

We wrześniu 2017 r. średnia cena skupu ziemniaków wyniosła 24,39 zł za 1 dt i była niższa od zanotowanej w poprzednim miesiącu (o 10,6%) oraz przed rokiem (o 7,4%). W obrocie targowiskowym za 1 dt ziemniaków jadalnych płacono średnio 88,34 zł, co oznacza spadek o 11,3% w stosunku do sierpnia 2017 r., ale wzrost o 12,6% w odniesieniu do analogicznego miesiąca ubiegłego roku.

RELACJA PRZECIĘTNYCH CEN SKUPU ŻYWCA WIEPRZOWEGO DO PRZECIĘTNYCH CEN ŻYTA NA TARGOWISKACH

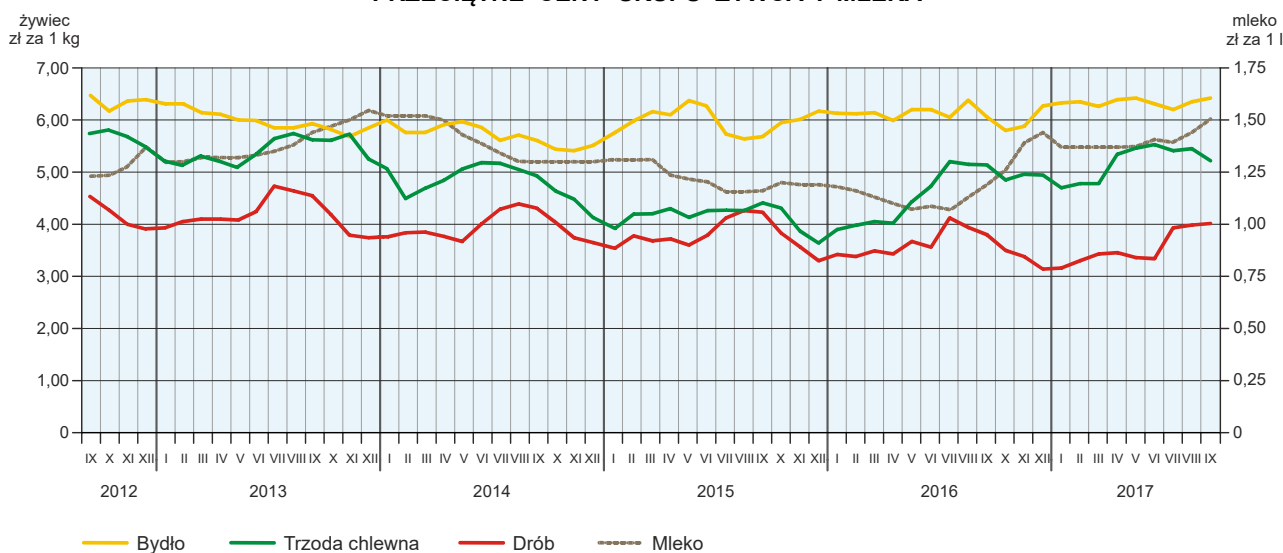

W okresie styczeń–wrzesień 2017 r. **cena skupu żywca wieprzowego** ukształtowała się na poziomie 5,15 zł za 1 kg i wzrosła o 16,4% w odniesieniu do zanotowanej przed rokiem. We wrześniu br. za 1 kg żywca wieprzowego w skupie płacono 5,22 zł, czyli o 4,3% mniej niż w poprzednim miesiącu, ale o 1,5% więcej niż we wrześniu 2016 r.

Relacja ceny skupu żywca wieprzowego do ceny żyta na targowiskach w omawianym miesiącu wyniosła 9,0 i nie zmieniła się w odniesieniu do sierpnia br., podczas gdy we wrześniu ubiegłego roku ukształtowała się na poziomie 9,7.

W okresie trzech kwartałów br., przy zwiększonej podaży, zaobserwowano spadek **ceny skupu żywca drobiowego** w skali roku. Średnia cena 1 kg tego surowca w skupie wyniosła 3,55 zł i była o 2,6% niższa w porównaniu z zanotowaną w takim samym okresie 2016 r. We wrześniu br. zaobserwowano wzrost jego ceny zarówno w ujęciu miesięcznym, jak i rocznym. Przeciętna cena skupu 1 kg drobiu rzeźnego w omawianym miesiącu wyniosła 4,01 zł i była wyższa o 0,6% niż w sierpniu br. i o 5,5% niż we wrześniu 2016 r.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ŻYWCA I MLEKA

Średnia **cena skupu żywca wołowego** w okresie styczeń–wrzesień br. wyniosła 6,22 zł za 1 kg i była o 8,4% wyższa niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. We wrześniu br. cena tego surowca w skupie ukształtowała się na poziomie 6,42 zł za 1 kg i zwiększyła się w porównaniu z zanotowaną w poprzednim miesiącu o 1,1% oraz o 5,9% w odniesieniu do września 2016 r.

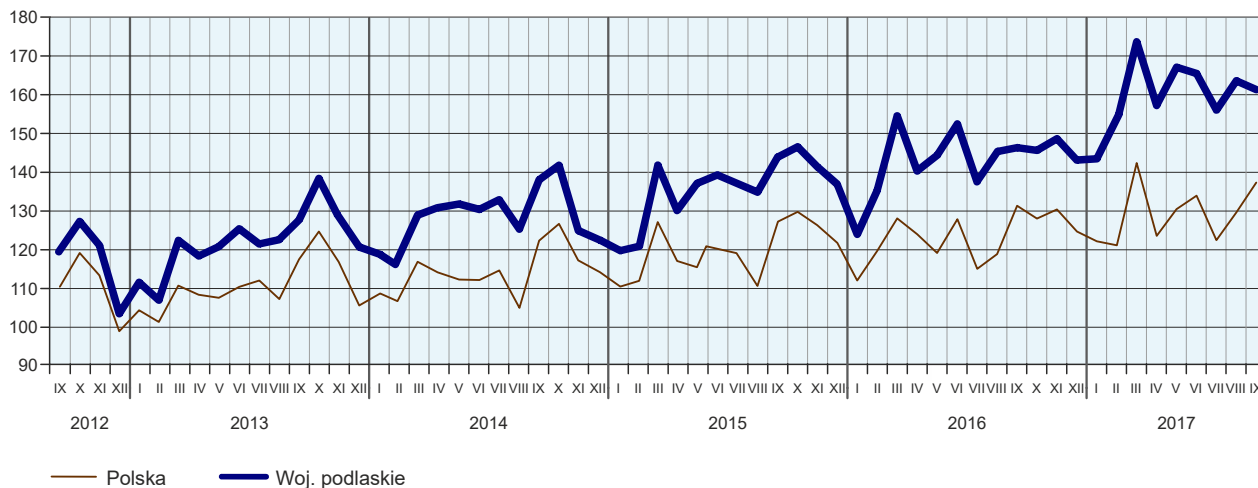
W okresie styczeń–wrzesień 2016 r. **skup mleka** wyniósł 1815,0 mln l i zwiększył się w ujęciu rocznym o 6,6%. Średnia cena tego surowca ukształtowała się na poziomie 139,73 zł za 100 l, tj. o 23,7% wyższym niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. We wrześniu 2017 r. skupiono 193,2 mln l mleka, tj. o 5,3% mniej niż w sierpniu br., ale o 6,1% więcej niż rok wcześniej. Średnia cena mleka za 100 l osiągnęła poziom 151,42 zł i w ujęciu miesięcznym zwiększyła się o 4,7%, a w odniesieniu do zanotowanej w analogicznym miesiącu 2016 r. wzrosła o 27,8%.

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Produkcja sprzedana przemysłu we wrześniu 2017 r. osiągnęła wartość (w cenach bieżących) 2240,8 mln zł i była (w cenach stałych) o 1,4% niższa niż przed miesiącem, ale o 10,9% wyższa niż rok wcześniej (wówczas zanotowano jej wzrost o 1,7%). Zwiększyła się również wartość **produkcji budowlano-montażowej** (w cenach bieżących) w skali roku – o 23,2% (przed rokiem jej wzrost wyniósł 9,3%).

PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU

(ceny stałe; przeciętna miesięczna 2010 = 100)

W okresie styczeń–wrzesień 2017 r. produkcja sprzedana przemysłu (w cenach bieżących) ukształtowała się na poziomie 19271,0 mln zł i była (w cenach stałych) o 12,0% wyższa niż w analogicznym okresie ubiegłego roku.

Produkcja sprzedana w przetwórstwie przemysłowym, stanowiąca 95,3% ogólnej produkcji przemysłowej, w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku zwiększyła się o 12,0%. Wzrost zanotowano także w sekcjach: górnictwo i wydobywanie (o 23,3%), dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 9,0%) oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 4,0%).

Wyższy niż w okresie styczeń–wrzesień 2016 r. poziom produkcji sprzedanej zaobserwowano w 25 (spośród 27 występujących w województwie) działach przemysłu, a niższy – w 2. Uwzględniając działy o znaczącym udziale w produkcji sprzedanej przemysłu największy wzrost wartości sprzedaży w odniesieniu do poziomu sprzed roku zanotowano w produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 25,9%), produkcji maszyn i urządzeń (o 21,5%), produkcji artykułów spożywczych (o 6,9%) oraz produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 1,7%).

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

Sekcje i działy	IX 2017	I–IX 2017	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
O g ó ł e m	110,9	112,0	100,0
Górnictwo i wydobywanie	98,0	123,3	1,6
Przetwórstwo przemysłowe	111,3	112,0	95,3
w tym produkcja:			
artykułów spożywczych	107,6	106,9	57,7
wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	85,3	101,7	6,2
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	125,4	113,7	1,2
wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	116,3	125,9	7,0
wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	113,8	117,8	1,9
wyrobów z metali ^Δ	111,4	123,7	2,6
urządzeń elektrycznych	130,0	127,6	1,6
maszyn i urządzeń ^Δ	132,0	121,5	5,1
mebli	106,6	109,6	2,2
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	104,3	104,0	1,0
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	106,2	109,0	2,1

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, w okresie styczeń–wrzesień 2017 r. wyniosła (w cenach bieżących) 375,4 tys. zł i była (w cenach stałych) o 7,2% wyższa niż przed rokiem, przy jednoczesnym wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto i przeciętnego zatrudnienia odpowiednio o 7,7% i 4,5%.

Produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) we wrześniu 2017 r. ukształtowała się na poziomie 583,3 mln zł, czyli o 5,6% niższym w porównaniu z zanotowanym w poprzednim miesiącu, ale o 15,6% wyższym niż we wrześniu ubiegłego roku.

W ciągu dziewięciu miesięcy 2017 r. sprzedaż produkcji w budownictwie osiągnęła wartość 4288,3 mln zł, co oznacza wzrost o 32,5% w odniesieniu do analogicznego okresu poprzedniego roku.

Wydajność pracy w budownictwie, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, w okresie styczeń–wrzesień br. wyniosła 400,8 tys. zł i zwiększyła się o 18,3% w stosunku do zanotowanej rok wcześniej, przy jednoczesnym wzroście przeciętnego zatrudnienia i przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto odpowiednio o 12,0% i 10,9%.

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) zrealizowana we wrześniu 2017 r. ukształtowała się na poziomie 199,2 mln zł (co stanowiło 34,1% ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa) i była o 15,2% niższa niż w poprzednim miesiącu, ale o 23,2% wyższa w porównaniu z zanotowaną we wrześniu ubiegłego roku.

W okresie pierwszych trzech kwartałów 2017 r. produkcja budowlano-montażowa, która w omawianym okresie stanowiła 33,3% produkcji sprzedanej w budownictwie, osiągnęła wartość 1427,7 mln zł i zwiększyła się o 36,1% w stosunku do zanotowanej rok wcześniej.

Dynamika i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej kształtowały się następująco:

Działy budownictwa	IX 2017	I-IX 2017	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
Ogółem	123,2	136,1	100,0
Budowa budynków ^Δ	154,2	156,2	57,8
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	105,8	121,8	19,4
Roboty budowlane specjalistyczne	103,0	110,9	22,8

W odniesieniu do okresu styczeń–wrzesień 2016 r. wzrost produkcji budowlano-montażowej zaobserwowano we wszystkich działach budownictwa, tj. w przedsiębiorstwach zajmujących się głównie budową budynków (o 56,2%), w jednostkach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 21,8%) oraz w podmiotach wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne (o 10,9%).

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

We wrześniu 2017 r., w porównaniu z analogicznym miesiącem poprzedniego roku, zwiększyła się liczba mieszkań oddanych do użytkowania (o 55,4%) oraz liczba mieszkań, na których realizację wydano pozwolenia (prawie 2-krotnie), zmniejszyła się natomiast liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto (o 11,8%).

Według wstępnych danych², we wrześniu br. przekazano do użytkowania 359 mieszkań, tj. o 128 więcej niż przed rokiem. W badanym miesiącu inwestorzy indywidualni oddali do użytkowania 193 mieszkania (53,8% ogółu), podmioty budujące na sprzedaż lub wynajem – 110 mieszkań (30,6% ogółu), a gminy – 56 mieszkań (15,6% ogółu). Przed rokiem udział tych form budownictwa wyniósł odpowiednio 74,0% i 26,0%, przy braku oddanych do użytkowania mieszkań komunalnych. Mieszkania wybudowane w województwie podlaskim we wrześniu br. stanowiły 2,4% ich ogólnej liczby w kraju.

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w okresie styczeń–wrzesień 2017 r. oraz ich przeciętna powierzchnia użytkowa kształtowały się następująco:

Formy budownictwa	Mieszkania oddane do użytkowania			Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-IX 2016=100	
Ogółem	3356	100,0	113,3	105,9
Indywidualne	1620	48,3	107,5	156,7
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1631	48,6	118,3	59,1
Spółdzielcze	6	0,2	9,8	51,3
Komunalne	89	2,6	593,3	49,5
Spółeczne czynszowe	10	0,3	x	37,5

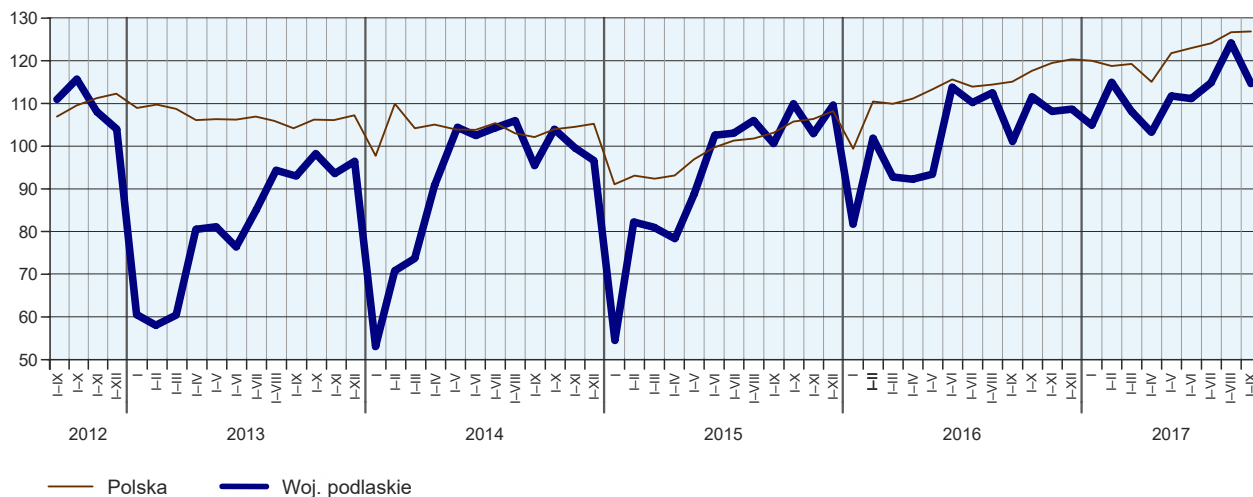
W okresie styczeń–wrzesień 2017 r. oddano do użytkowania 3356 mieszkań, tj. o 394 (o 13,3%) więcej niż rok wcześniej. Przekazali je inwestorzy indywidualni, budujący z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem, spółdzielnie, gminy oraz Towarzystwo Budownictwa Społecznego. Wzrost liczby zrealizowanych mieszkań w odniesieniu do analogicznego okresu ubiegłego roku zanotowano prawie we wszystkich wymienionych formach budownictwa, przy czym w dominujących pod względem liczby lokali mieszkalnych oddanych

² Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

do użytkowania, tj. budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem oraz indywidualnym wyniósł on odpowiednio 18,3% i 7,5%. W omawianym okresie w województwie podlaskim oddano do użytkowania 2,7% ogółu mieszkań zrealizowanych w Polsce.

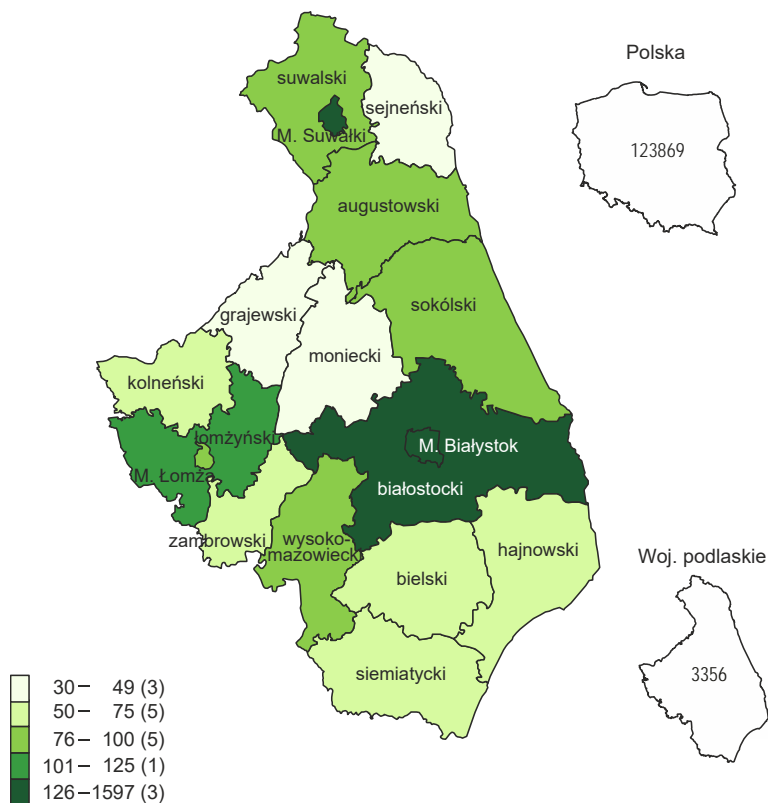
MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA

(analogiczny okres 2010 = 100)

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń–wrzesień br. wyniosła 105,9 m² i była o 2,4 m² mniejsza niż przed rokiem. W analizowanym okresie spadek przeciętnej powierzchni mieszkania przekazanego do użytkowania odnotowano w budownictwie spółdzielczym (o 10,3 m²), komunalnym (o 4,6 m²) oraz przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 1,5 m²). Wzrost stwierdzono w budownictwie indywidualnym (o 2,3 m²).

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG POWIATÓW W OKRESIE STYCZEŃ–WRZESIEŃ 2017 R.

W nawiasach podano liczbę powiatów.

W ciągu dziewięciu miesięcy br. najwięcej mieszkań oddano do użytkowania w mieście Białystok (1597), powiecie białostockim (619) oraz mieście Suwałki (155). Najmniej wybudowano ich w powiatach: sejneńskim (30), grajewskim (44) i monieckim (46). Mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej powstały w powiatach wysokomazowieckim (179,8 m²) i grajewskim (170,5 m²), zaś najmniejsze oddano do użytkowania w miastach: Białystok (67,5 m²), Suwałki (74,1 m²) oraz Łomża (91,4 m²).

We wrześniu br. starostwa powiatowe wydały **pozwolenia na budowę** 609 mieszkań (prawie 2-krotnie więcej niż przed rokiem). Uzyskali je deweloperzy oraz inwestorzy indywidualni – odpowiednio 50,1% i 49,9% ogólnej ich liczby. Równocześnie **rozpoczęto budowę** 655 mieszkań (o 11,8% mniej niż rok wcześniej), z tego 53,1% przypadło na budownictwo przeznaczone na sprzedaż lub wynajem, a 46,9% – na budownictwo indywidualne.

Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia i mieszkań, których budowę rozpoczęto w okresie styczeń–wrzesień 2017 r. kształtowała się następująco:

Formy budownictwa	Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-IX 2016=100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-IX 2016=100
O g ó ł e m	4235	100,0	127,5	4070	100,0	119,6
Indywidualne	2328	55,0	115,7	1983	48,7	113,0
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1715	40,5	146,3	1971	48,4	137,2
Spółdzielcze	–	–	x	49	1,2	34,0
Komunalne	192	4,5	9600	–	–	x
Spółeczne czynszowe	–	–	x	24	0,6	240,0
Zakładowe	–	–	x	43	1,1	x

W okresie styczeń–wrzesień br. starostwa powiatowe wydały pozwolenia na budowę 4235 mieszkań (o 27,5% więcej niż rok wcześniej), wśród których większość stanowiły mieszkania indywidualne oraz przeznaczone na sprzedaż lub wynajem. Jednocześnie rozpoczęto budowę 4070 mieszkań (o 19,6% więcej niż przed rokiem), a dominowały wśród nich również inwestycje indywidualne i deweloperskie.

RYNEK WEWNĘTRZNY

We wrześniu 2017 r. **sprzedaż detaliczna towarów** (w cenach bieżących) w odniesieniu do poprzedniego miesiąca zmniejszyła się o 2,1%, a w porównaniu z analogicznym miesiącem 2016 r. wzrosła o 11,5%, podczas gdy rok wcześniej zaobserwowano jej spadek w ujęciu rocznym. **Sprzedaż hurtowa** ukształtowała się na poziomie wyższym (o 23,4%) niż we wrześniu 2016 r., natomiast przed rokiem odnotowano jej spadek.

W okresie pierwszych dziewięciu miesięcy br., w porównaniu z analogicznym okresem 2016 r., **sprzedaż detaliczna** (zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe) zwiększyła się o 9,6%. Wśród grup o znaczącym udziale w ogólnej wartości sprzedaży wzrost zanotowano w jednostkach zajmujących się sprzedażą pojazdów samochodowych, motocykli, części (o 19,4%), prowadzących sprzedaż paliw stałych, ciekłych i gazowych (o 14,7%), w przedsiębiorstwach zgrupowanych w kategorii „pozostałe” (o 8,1%) oraz zajmujących się sprzedażą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (o 6,1%).

Dynamika i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2017	I-IX 2017	
		analogiczny okres roku poprzedniego=100	w odsetkach
O g ó ł e m ^a	111,5	109,6	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	144,9	119,4	9,9
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	110,6	114,7	11,0
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	105,9	106,1	35,5
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	124,9	115,8	8,2
Włókno, odzież, obuwie	78,5	80,7	2,2
Meble, RTV, AGD	93,4	125,9	3,4
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	138,9	120,2	3,5
Pozostałe	113,9	108,1	22,4

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Podmioty handlowe we wrześniu 2017 r. zrealizowały **sprzedaż hurtową** (w cenach bieżących) wyższą o 8,3% od zanotowanej w poprzednim miesiącu i o 23,4% niż we wrześniu poprzedniego roku (w tym w przedsiębiorstwach hurtowych zaobserwowano wzrost odpowiednio o 10,2% i 24,8%).

W okresie styczeń–wrzesień 2017 r., w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku, sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych zwiększyła się o 11,9%, a w przedsiębiorstwach hurtowych – o 12,6%.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2016 r.													
B – 2017 r.													
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a w tys. osób	A	100,1	100,5	100,9	100,9	100,8	100,9	101,3	101,1	101,4	101,8	101,9	102,0
	B	106,1	106,3	106,8	107,2	107,3	107,5	107,9	107,8	108,2			
poprzedni miesiąc = 100	A	101,4	100,4	100,4	100,0	99,9	100,1	100,3	99,8	100,3	100,4	100,1	100,1
	B	104,0	100,2	100,4	100,4	100,1	100,2	100,4	99,9	100,4			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	102,3	102,8	103,0	102,7	102,5	102,5	102,8	102,6	102,6	102,9	102,9	103,3
	B	106,0	105,8	105,8	106,2	106,4	106,5	106,5	106,6	106,7			
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu) w tys. osób	A	58,2	58,1	56,2	53,8	51,9	50,3	50,0	50,0	49,0	48,2	48,5	48,4
	B	50,5	49,8	47,8	45,5	44,1	42,6	42,6	42,6	41,7			
Stopa bezrobocia ^b (stan w końcu okresu) w %	A	12,3	12,3	11,9	11,5	11,1	10,8	10,7	10,7	10,5	10,4	10,4	10,4
	B	10,6*	10,5	10,1	9,6*	9,4	9,1	9,1	9,1	8,9			
Oferty pracy (zgłoszone w ciągu miesiąca)	A	1993	2779	3047	3386	2833	2813	2610	2835	2884	2353	2002	1487
	B	2665	2835	3822	2796	3215	3162	2760	3434	3280			
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy (stan w końcu okresu)	A	72	46	41	29	27	24	28	26	23	31	29	55
	B	34	33	22	23	20	20	23	18	21			
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a w zł	A	3415,87	3436,70	3574,51	3622,92	3488,96	3580,57	3636,06	3607,92	3622,95	3631,23	3606,98	3985,18
	B	3606,10	3638,91	3791,52	3719,18	3750,03	3807,21	3931,77	3885,00	3958,92			
poprzedni miesiąc = 100	A	90,1	100,6	104,0	101,4	96,3	102,6	101,5	99,2	100,4	100,2	99,3	110,5
	B	90,5	100,9	104,2	98,1	100,8	101,5	103,3	98,8	101,9			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	104,6	106,3	102,8	106,4	104,3	105,6	103,4	105,1	103,7	104,2	104,3	105,1
	B	105,6	105,9	106,1	102,7	107,5	106,3	108,1	107,7	109,3			
Wskaźniki cen:													
towarów i usług konsumpcyjnych ^c :													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	.	.	98,9	.	.	98,5	.	.	98,9	.	.	99,9
	B	.	.	102,0	.	.	102,1	.	.	.			

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca. c W kwartale.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2016 r.													
B – 2017 r.													
Wskaźniki cen (dok.):													
skupu ziarna zbóż:													
poprzedni miesiąc = 100	A	99,4	94,0	94,7	106,2	99,8	103,0	93,2	99,0	102,2	98,2	104,5	104,1
	B	101,4	102,2	102,5	103,3	103,4	102,3	100,9	83,7	99,9			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	97,4	89,3	91,8	95,5	105,3	110,1	96,3	96,9	88,6	97,3	98,8	97,4
	B	99,4	108,1	116,9	113,8	117,8	117,1	126,8	107,1	104,7			
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt):													
poprzedni miesiąc = 100	A	99,5	99,8	100,2	97,6	103,5	100,1	97,5	105,5	94,9	95,8	101,3	106,4
	B	101,3	100,3	98,5	102,2	100,4	98,3	98,5	102,2	101,1			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	106,6	102,3	99,5	98,2	97,3	98,9	105,5	113,2	106,7	97,5	97,7	101,4
	B	103,3	103,8	102,0	106,7	103,5	101,6	102,7	99,5	105,9			
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:													
poprzedni miesiąc = 100	A	107,1	102,1	101,6	99,4	110,1	106,9	109,8	99,1	99,8	94,3	102,3	99,8
	B	94,8	101,9	99,9	111,7	102,2	101,4	97,7	100,9	95,7			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	99,5	94,7	96,3	93,6	107,1	111,0	121,6	121,0	116,6	112,5	128,3	135,9
	B	120,4	120,1	118,1	132,7	123,2	116,9	104,0	105,8	101,5			
Relacja ceny skupu ^a żywca wieprzowego do ceny targowiskowej żyta	A	7,0	7,4	7,3	7,5	8,7	8,6	9,8	10,2	9,7	9,6	10,0	9,4
	B	8,9	8,0	8,0	9,0	9,6	9,6	9,2	9,0	9,0			
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (w cenach stałych):													
poprzedni miesiąc = 100	A	90,6	109,1	114,3	90,6	103,1	105,6	90,2	105,7	100,0	100,3	102,0	96,3
	B	100,2	101,6	119,1	90,5	106,7	98,5	94,4	104,9*	98,6			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	103,2	111,7	108,8	107,3	105,3	109,4	100,2	107,8	101,7	99,8	105,3	104,7
	B	115,8	107,9	112,4	112,2	116,1	108,4	113,4	112,5*	110,9			
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	A	36,9	95,0	114,8	109,0	117,6	104,0	104,3	94,6	132,7	88,7	119,2	117,9
	B	58,9	69,2	146,0	109,9	103,2	117,2	111,2	132,5	84,8			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	78,7	98,2	93,3	87,6	115,5	85,8	80,1	89,6	109,3	83,2	95,3	87,7
	B	139,9	101,8	129,4	130,5	114,6	129,1	137,6	192,7	123,2			

a Ceny bieżące bez VAT. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2016 r.													
B – 2017 r.													
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku) ..	A	439	813	1050	1276	1567	2160	2425	2731	2962	3452	4075	4699*
	B	558	915	1216	1409	1739	2107	2527	2997	3356			
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	147,8	123,0	114,0	118,1	112,7	110,4	106,4	105,8	100,0	101,0	104,4	98,7
	B	127,1	112,5	115,8	110,4	111,0	97,5	104,2	109,7	113,3			
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	A	69,9	102,4	119,7	96,7	98,1	102,5	100,0	103,2	94,0	100,5	96,3	114,1
	B	87,2	93,9	123,7	96,3	103,1	102,6	100,7	99,3	97,9			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	96,3	95,2	88,7	91,9	86,9	86,4	85,9	91,7	89,2	93,4	97,7	89,2
	B	111,3	102,0	105,5	105,0	110,4	110,5	111,3	107,1	111,5			
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^b niefinansowych w %:													
brutto ^c	A	.	.	4,0	.	.	4,0	.	.	3,6	.	.	3,0
	B	.	.	3,8	.	.	3,8
netto ^d	A	.	.	3,2	.	.	3,4	.	.	3,0	.	.	2,5
	B	.	.	3,3	.	.	3,3
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^b (w cenach bieżących) w mln zł													
	A	.	.	185,0	.	.	468,1	.	.	848,6	.	.	1429,4
	B	.	.	317,0	.	.	671,3
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)	A	.	.	89,6	.	.	79,7	.	.	99,1	.	.	108,0
	B	.	.	171,3	.	.	143,4
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^e (stan w końcu okresu)													
	A	99218	99370	99554	99656	99899	99554	99545	99671	99777	99849	99929	99956
	B	99672	99623	99898	100107	100308	100592	100733	100983	100998			
w tym spółki handlowe	A	6510	6568	6618	6669	6726	6771	6801	6875	6936	6995	7049	7114
	B	7160	7189	7248	7300	7356	7401	7451	7503	7552			
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	819	830	841	849	857	862	863	872	881	888	898	901
	B	912	920	922	930	941	945	953	960	964			

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco. c Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. d Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. e Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.